

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OR-03.0003.1706.2016

Kraków, 21 CZE. 2016

**Pan
Andrzej Mazur
Radny Miasta Krakowa**

W odpowiedzi na Pana interpelację w sprawie ochrony korytarzy przewietrzania miasta przed zabudową, zgłoszoną na sesji Rady Miasta Krakowa w dniu 8 czerwca 2016 r., uprzejmie informuję.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 199 z późn. zm.) w dokumentach planistycznych zabezpieczone są, stosownymi zapisami zawartymi w takich dokumentach jak Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Krakowa oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, korytarze powietrzne stanowiące element systemu przewietrzania miasta. Zapisy zawarte w aktach planowania przestrzennego nie są wystarczające, bowiem przyznają miastu możliwość skutecznych działań tylko w zakresie tych terenów, dla których zostały ustalone plany miejscowe. Skutkiem tego nie mają znaczenia nawet najbardziej dalekowzroczne, przemyślane i właściwe merytorycznie zapisy zawarte w studium, które nie posiadają planów miejscowych, skoro dla inwestycji na nich prowadzonych wydawane są decyzje o warunkach zabudowy, które nie muszą być zgodne z zapisami zawartymi w studium.

Władze miasta dostrzegły zagrożenia, będące następstwem zabudowy tzw. korytarzy przewietrzania miasta. Dlatego, aby właściwie wyznaczyć, a następnie chronić korytarze przewietrzania, na potrzeby przygotowywanej zmiany Studium została sporządzona ekspertyza pt: *„Analiza stanu aerosanitarnego Krakowa oraz opracowanie koncepcji układu nawietrzania miasta i regeneracji powietrza wraz ze wskazaniem możliwości rozwoju określonych funkcji i ograniczeń w użytkowaniu”*, której autorem jest prof. dr hab. Krzysztof Błażejczyk. Analiza ta zawiera postulat ochrony wskazanych w niej korytarzy powietrznych i rynien spływu powietrza, które posiadają niewątpliwie znaczenie dla warunków aerosanitarnych panujących w Krakowie.

W opracowaniu zawarta jest analiza warunków klimatycznych i mikroklimatycznych Krakowa, w ramach której zostały omówione ogólne cechy klimatu Krakowa, a następnie cechy klimatu wpływające na stan aerosanitarny miasta, w szczególności: warunki anemologiczne, termiczne, higryczne, opad atmosferyczny oraz warunki mikroklimatyczne obserwowane na terenie Krakowa. W ramach opracowania zaprezentowano opis występujących na terenie Krakowa zanieczyszczeń powietrza, w ramach którego zdiagnozowano sytuacje synoptyczne sprzyjające stagnacji zanieczyszczeń, sytuacje pogodowe sprzyjające stagnacji zanieczyszczeń, jak również zidentyfikowano obszary miasta o zwiększonym zanieczyszczeniu.

W części II omawianej analizy, pt: *Układ nawietrzania miasta i regeneracji powietrza*, opisane zostały istniejące uwarunkowania układu nawietrzania miasta (klimatyczne, orograficzne, wynikające z zagospodarowania terenu), a w rozdziale pt: *Ogólne założenia systemu nawietrzania* omówiono zasadnicze zagadnienia dla warunków aerosanitarnych Krakowa: podsystem zewnętrzny nawietrzania miasta i regeneracji powietrza, stan aktualny podsystemu, pożądane modyfikacje podsystemu, podsystem lokalny nawietrzania miasta i regeneracji powietrza, pole wiatru w mieście, cyrkulację lokalną wymuszoną termicznie, elementy podsystemu lokalnego nawietrzania miasta i regeneracji powietrza, pożądane modyfikacje podsystemu. Opracowanie zawiera wytyczne na przyszłość dotyczące układu nawietrzania miasta, w ramach których względem stanowiących przedmiot interpelacji korytarzy przewietrzania miasta sformułowano następujące postulaty:

„(...) analiza różnorodnych uwarunkowań systemu nawietrzania i regeneracji powietrza w mieście pozwala na wskazanie obszarów predysponowanych do pełnienia specyficznych funkcji oraz pewnych ograniczeń w użytkowaniu. Można także wskazać pożądane kierunki poprawy obecnie funkcjonującego systemu.

*- **Obszary rynien spływu powietrza** powinny pełnić funkcje ochronne dla systemu regeneracji powietrza w mieście. Zarówno w samych rynnach, jak i w ich obszarach źródłowych nie powinny być lokalizowane żadne obiekty emitujące zanieczyszczenia. Pożądane jest, aby tam gdzie jest to możliwe wprowadzić zalesienia lub inne formy zieleni wysokiej. Tam, gdzie rynny są wypełnione zabudową należy zminimalizować niską emisję zanieczyszczeń komunalnych oraz zapewnić dogodne drogi spływu powietrza (np. usunięcie obiektów przegradzających rynnę).*

*- **Korytarze nawietrzające** to kolejny ważny element systemu. W ich obrębie należy zachować maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnych. Nie powinno się tam lokalizować obiektów kubaturowych i zabudowy wysokiej, ponieważ może to pogorszyć warunki przepływu powietrza. Nie należy tam także lokalizować obiektów emitujących zanieczyszczenia (punktowe i powierzchniowe), a tam, gdzie one istnieją powinien być prowadzony systematyczny monitoring emisji. Funkcjami preferowanymi na obszarze korytarzy nawietrzających są funkcje: rekreacyjna, rolnicza (w tym ogrody działkowe) oraz luźnej zabudowy niskiej.*”

Konkluzje z powołanej ekspertyzy zostały uwzględnione w dokumencie zmiany Studium, przyjętym uchwałą nr CXII/1700/14 Rady Miasta Krakowa z dnia 9 lipca 2014 r. W Studium wymieniono tereny miasta, w których dla zachowania pożądanej wymiany powietrza konieczne jest przyjęcie konkretnych rozwiązań. Wytyczne zawarte w Studium są realizowane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, których zapisy muszą być zgodne ze Studium.

Wśród obowiązujących planów miejscowych, zapisami których zabezpieczono korytarze przewietrzania miasta, należy wymienić plany miejscowe dla terenów zlokalizowanych wzdłuż Wisły, Rudawy, Prądnika, Dłubni. Obecnie obowiązują ustalenia ponad 30 planów miejscowych sporządzonych dla terenów Krakowa, w których zlokalizowane są tzw. rynny spływu powietrza oraz korytarze nawietrzające.

Kolejne ważne z uwagi na ich aerosanitarną walory tereny Krakowa podlegać będą ochronie z mocy sporządzanych planów miejscowych. Obecnie sporządzane są 64 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w tej liczbie ponad 25 % stanowią plany dla terenów wskazanych w Studium jako „obszary wymiany powietrza”.

Należy podkreślić, iż uprawnienia jakie posiada miasto, zgodnie z którymi można zabezpieczać korytarze powietrzne stosownymi zapisami zawartymi w Studium oraz w planach miejscowych, są niewystarczające bowiem przyznają miastu możliwość skutecznych działań tylko w zakresie tych terenów, dla których obowiązują plany miejscowe.

Dla przedmiotowego zagadnienia kluczowe znaczenie posiadają zapisy zawarte w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w których określono zasady wydawania decyzji o warunkach zabudowy. Ustawa ta dopuszcza bowiem również realizację inwestycji na warunkach decyzji o warunkach zabudowy.

Należy podkreślić, że decyzja o warunkach zabudowy musi być wydana gdy zostają spełnione wymogi zawarte w ww. ustawie oraz rozporządzeniu. Przy określaniu parametrów projektowanej zabudowy nie są brane pod uwagę wytyczne zawarte w studium. Tym samym może zostać zabudowany teren, pomimo tego, iż zostanie zlikwidowany tzw. korytarz przewietrzania miasta. W tym zakresie należy stwierdzić, iż przedmiotowa regulacja zawarta w ustawie o planowaniu przestrzennym jest wadliwa, bowiem dopuszcza wydawanie decyzji o warunkach zabudowy niezgodnych ze studium.

Władze miasta wielokrotnie sygnalizowały ten problem w wystąpieniach kierowanych do parlamentarzystów, który można usnąć wprowadzając zmiany do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie z którymi warunkiem wydania decyzji WZ byłaby zgodność planowanej inwestycji z ustaleniami Studium.

Jednocześnie informuję, że od 2014 r. Gmina Miejska Kraków jako beneficjent, wraz z partnerem – Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej-Państwowym Instytutem Badawczym w Warszawie (oddział w Krakowie), realizuje projekt: Zintegrowany system monitorowania danych przestrzennych dla poprawy jakości powietrza w Krakowie – MONIT-AIR. W ramach tego projektu współfinansowanego z funduszy norweskich partner projektu IMGW-PIB realizuje działanie nr 1 pn. „Ocena warunków przewietrzania Krakowa przy wykorzystaniu zaawansowanego systemu modelowania”. Celem projektu jest opracowanie modelu warunków przewietrzania miasta jako elementu wspomagania decyzyjnego służb planowania przestrzennego dla polepszenia jakości powietrza w mieście. Wyniki modelowania będą także pomocne przy optymalizacji programów ograniczania niskiej emisji w Krakowie, a także wspomaganie systemu monitoringu jakości powietrza w zakresie lokalizacji stacji Państwowego Monitoringu Środowiska.

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

Jacek Majchrowski

Otrzymują:

1. Adresat
2. Biuro Planowania Przestrzennego
3. Wydział Kształtowania Środowiska
4. Biuletyn Informacji Publicznej
5. aa